

TRANSILVANIA

FÓIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

Nr. 7.

SIBIIŪ, 15 JULIŪ 1894.

AnulŪ XXV.

Nr. 237—1894.

CONVOCALE.

Adunarea generală a AsociaȚiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŪ, conformŪ §§. 14 și 21 din Statutele AsociaȚiunei, se convócă în orașulŪ *SebeșulŪ săsescŪ* pe ȝilele 26 și 27 *AugustŪ 1894 stil. noiŪ*, pe lângă următórea

Programă:

Duminecă în 26 AugustŪ:

- I. Ședinȝa I-a cu următórea ordine de ȝi:
  1. Deschiderea ședinȝei prin presiđiŪ la 10 óre a. m. în localulŪ, ce se va designa spre acestŪ scopŪ;
  2. RaportŪ generalŪ despre activitatea comitetului în decursulŪ anului 1893, dimpreună cu conclusele aceuia;
  3. Alegerea unei comisiuni de 3 pentru esaminarea raportului generalŪ, și a unei comisiuni de 3 pentru esaminarea raȝioci-niului pro 1893 și a proiectului de bugetŪ pro 1895;
  4. Esmiterea unei comisiuni de 3 pentru încassarea tacselorŪ dela membrii vechi și dela cei cari se vorŪ înscrie de noiŪ;
  5. Insinuarea propunerilorŪ și a eventualelorŪ interpelări;
  6. RaportulŪ comisiunei pentru înscrierea membrilorŪ;
  7. Cetirea eventualelorŪ disertaȝiuni insinuate la timpŪ;

LuniŪ, în 27 August.

- II. Ședinȝa a II-a cu următórea ordine de ȝi:
  1. Deschiderea ședinȝei la 10 óre a. m.
  2. Verificarea procesului verbalŪ din ședinȝa I.
  3. RaportulŪ comisiunilorŪ esmise în ședinȝa I.

4. Alegerea secretarului alu II-lea pentru restulul periodului 1894—1895.

5. Cetirea eventualelor disertatiuni.

6. Defigerea locului pentru procsima adunare generală a Asociațiunei.

7. Dispozițiuni pentru autenticarea procesului verbalu din ședința a II-a.

8. Încheierea ședințelor adunărei generale.

Se observă, că eventualele disertatiuni au se fie prezentate presidiului Asociațiunei în scrisu cu 8 zile înainte de adunarea generală.

Sibiū, din ședința comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românū, ținută la 5 Iuniū 1894.

Ioanū M. Moldovanū m. p.,
președinte.

Dr. V. Bologa m. p.,
secretarū II.

ESAMENELE LA SCOLA CIVILĂ DE FETE A ASOCIAȚIUNEI.

Programa, după carea aveaū se se țină esamenele la școla civilă de fete a Asociațiunei nōstre, o am publicatū în Nr. ultimū alū acesteī foi; și întru tōte conformū acelei programe s'a și urmatū. Ele s'au începutū Marți 14/26 Iuniū cu esamenele din studiul religiunei ambelorū confesiuni ale nōstre și s'au terminatū Joi 16/28 Iuniū cu musică instrumentală și vocală, cu declamațiuni în limba română, germană, maghiară și francesă din partea elevelorū. Unū părintescū cuvētū de încheiere din partea dlui v.-președinte alū Asociațiunei Dr. Ilarionū *Pușcariū*, carele ca delegatulū comitetului a presidiatū la tōte aceste esamene, și unū cuvētū de mulțemită din partea directorului provisoriu Dr. Vasiliū *Bologa*, încheiā în mod solemnulū acēstā serie de frumoșe sērbători școlare.

Cuvētulū dlui v.-președinte este celū următoriu:

*„Onoratū și distinsū publicū! Onoratū corpū didacticū!
Iubitelorū eleve!*

Școla bună se asemēnă cu o grădină, în care se cunosce mâna unui măiestru, a grădinariului iscusitū, care în-

tocmesce pământul, planteză florile, așezându-le într'o ordine frumoasă, ca să se desfășoare la ele ochiul omului.

Esamenale sunt o dare de seamă despre progresul făcut în instruirea, ce se îndeplinește în școală.

Rezultatul examenelor la școala civilă de fete a Asociației, — cred a fi în consonanță cu vederile și convingerile onoratului public, care a asistat la acele examene — a fost și de astădată pe deplin mulțumitor. Din toate obiectele de învățământ elevale au dat răspunsurile cele mai escelente. Rezultatul acestor examene și peste tot nivelul, la care s'a rădăcită această școală înaltă, an de an dela înființarea ei până astăzi, ne întărește și mai mult în credință, că înființarea acestei școle *în interesul culturii noastre naționale* a fost o necesitate a timpului, și că sacrificiile, ce se aduc pentru susținerea ei, sunt pe deplin recompensate.

Esamenale dela această școală se pot privi ca o adevărată sărbătoare și de bucurie, în care părinții, profesorii, elevale și întregul public asistent află o mulțumire.

Laudă dară înainte de toate diligența și interesul viu, ce l'au arătat elevale acestei școle la învățatură, prin ce nu numai au cauzat bucurie părinților și tuturor, dar și onoare acestui institut, — recomandându-le totdeodată, ca să caute și în viitor a sporii în învățatură, ca cunoștințele câștigate aici să ajungă la perfecțiune cât mai mare.

Mulțumesc onoratului corp didactic pentru zelul și devotamentul dovedit și de astă dată în chemarea sa, rugându-l, ca să nu pregete nici în viitor a lucra pentru susținerea acestui institut de cultură națională în numele cel bun și la dezvoltarea lui.

Nu mai puțin mulțumesc onoratului public și cu deosebire onoraților părinți ai elevelor acestei școle, cari poartă interes pentru institutul nostru și l'au onorat cu

considerațiunile lor, căutându a da ficelor d-lor creșterea cea mai bună în spirit național.

Ve rog, ca nici pe viitor se nu detrageți bunăvoința, ce aveți către acest institut, la care concurg ficele române din aproape toate părțile locuite de români. Dumnezeu cu noi, și nimenea împotriva noastră!" —

Publicul nostru, precum în trecut, așa și acum a distins aceste esamene cu simpatiile sale, cercetându-le în număr însemnat, cu deosebire viuă a fost frecventarea lor din partea doamnălor și domnișorelor române din Sibiu și împrejurime. Ear părinții elevelor veniseră din mari depărțări: din Ungaria și Bănat, din Bucovina și chiar și din România, a asista la esamenele ficelor lor, concredute acestei școle cu internat.

Porța edificiului Asociațiunei, ca în mod simbolic, era deschisă de ambe părțile, priimind pre toți și toate, cari voru voi se se împărtășescă de beneficiile acestor nobile instituțiuni culturale. Curtea cea spațioasă, în curățenia esemplară, saluta pre ce-ce intrau. Coridorele școlei erau ornamentate cu verdeta și flori. În sale ne atrăgeau frumoșele espozițiuni de lucrurile de mână femeescă, lucrate de elevele școlei. Ear în sala festivă ne întimpina corpul învățătoresc, și din înălțime ne saluta, pentru prima dată la atari ocașuni festive, chipurile fericiților președinți ai Asociațiunei, dela Marele *Andrei* până la tinerul betrân *Georgiu Barișiu*.

Eată în noul cel negru al prezentului și o rață de lumină!

Esamenele au decurs în mod mulțemitoriu, dovedind tuturor activitatea cea salutară a profesorilor, precum și diligența și progresul elevelor, care cu înfățișare plăcută și cu voce sonoră raspundeau din toate obiectele de învățământ. Școla atât în privința îngrijirii de bună-aflarea fizică și sanitară, cât și a educațiunei și instrucțiunei elevelor sale și astădată s'a arătat la înălțimea sa.

Numărul elevilor, computându și pre cele din cursul complementar, a fost de 96, ear adăugându-se și elevele scôlei elementare a Reuniunii femeilor române din Sibii, care scólă încă e adăpostită în edificiul scôlei civile, urcă la 120.

Direcțiunea scôlei a publicat și în anul acesta programa acestei scôle, cu un elaborat de profesóra Eugenia *Trifă* despre însemnătatea economiei de casă, care-l publicăm în cele următoare, și cu scirile scolare de directorul.

Încheiăm aceste șiruri, recòmandându acest institut tuturor stimaților părinți, cari doresc a da fiicelor lor, pe lângă o educațiune bună, și o instrucțiune sănătósă, ambele la nivelul culturei de astăzi. Scóla civilă de fete a „Asociațiunii transilvane“ continuă a se aréta démnă de numele, ce pórtă.

Z. B.

ÎNSEMNĂTATEA ECONOMIEI DE CASĂ.

Credem a face un bun serviciu stim. cetitori ai foii noastre, publicându în cele următoare un articol sub titlul de mai sus, cu care tinera profesóra a scôlei noastre civile de fete din Sibii, d-șóra Eugenia *Trifă*, debutéză pentru primadată pe scena vieței noastre literare.

Acest articol zelós scriitoare l'a dat publicității într'a VII. programă a acestei scôle.

Elu este primul elaborat scris în această programă de mână femeescă, și se cuprinde în următoarele:

Cunoscințele necesare pentru conducerea bună a unei case le cuprinde în sine *economia de casă*. Acesta ne dá deslușire cu privire la importanța ocupațiilor economice din punct de vedere higienic și economic, și ne învață încâtu este spre folosul familiei și al națiunii munca, ce desvoltăm în conducerea bună a unei case. Economia de casă păstrează mai multu decâtu produce. Un bărbat câtu de harnic nu póte câștiga atâta, câtu se nu se risipescă

prin negrija femeii. Bărbatul are se câștîge, femeea se pēstreze.

Risipitorū se numesce acela, care dă banī și lucruri prețioșe pe lucruri de nimica. Mai mare risipitorū este, care nu grijesce de starea bună a lucrurilor de valōre, și mai periculosū, pentru-că „negrijitorulū“ nu se recunōsce în veci de risipitorū. A economisa însemnă decī mai întăiū și mai alesū a *pēstra* și numai după aceea a *câștiga*. Curățenia, ordinea și grija sunt mijlócele pēstrărei. Simțulū esteticū, precum și sănătatea pretindū, ca locuința, mobilele și în genere tōte lucrurile folosite de noi, sē fiă curate și țînute în ordine. Curățenia și ordinea sunt podóbele cele mai frumóse ale unei locuințe, și lucsulū acesta și-l potū permite și familiile cele mai serace. Prin curățenie ne putem feri de multe bóle, ba putem dice și de epidemii, prin ținerea în ordine a lucrurilor ne cruțămū de perdere de timpū și de multe alte certe. Înse nu e de ajunsū ordinea și curățenia, spre a ținé lucrurile în stare bună, ci trebuie sē le și îngrijimū. Ear îngrijirea este ținerea lucrurilor de valōre în stare bună, adecă de a se putē folosi cātū de multū; animalele în stare bună, obiectele din casă, servitorimea, acēsta în stare bună sufletēcă: în moralitate, în frica lui Dumnezeu, prin tractare umană și alipire cătră casă și stăpânii casei, precum și în zelū, de a servi casei cu bucurie.

O femeie nu pōte aduce atăta zestre, cātă sē nu se risipēcă, decă dēnsa nu este grijitorē. Din contră femeea harnică în economia casei aduce o zestre sigură, neperitorē, care și după perderi întēplate se totū re'nnoesce de sine în casă. Dela economia casei depinde însă nu numai bunăstarea cea materială, ci și cea morală, fericirea familiilorū. Celū-ce nu iubescē curățenia esternă, acela nu pune pondū nici pe cea internă; celū-ce nu-și ține obiectele și trebile materiale în ordine, acela nu ține în ordine nici pe cele morale; celū-ce e negrijitorū în cele materiale, este asemenea și în cele morale, căci omulū esternū și internū sunt în strînsă

legătură și nu se potă despărți unul de altul. Lipsa economiei casei risipește și averea cea mai frumoasă, ear serăcia apoi este isvorulă celoră mai multe rele.

Fiindă economia casei basa bunăstărei materiale imediată și a fericirii familiilor, este de lipsă, ca la creșcerea fetițelor, a fiitóreloră económe, se se pună deosebită pondă pe acésta. Durere, că în faptă nu e așa. Deórece țéranulă nostru, care trăește după căștigulă pálmiloră sale, e fericit, decă póte căștiga o bucată de păne pentru copilulă seă. E cu multă mai preocupat de gândurile traiului și cu multă mai mărginit, de câtă se-și fréménte capulă cu planuri de creșcere. Face multă, decă se rógă la Dumneđeă înaintea copiiloră și-l pune și pe aceștia se đică rugăciunile, seă îi învață chiară elă a se ruga lui Dumneđeă. Ear țéranulă cu stare bună, crede a-și face datorința, creșcându-și fetița de preotésă, dómna. În planulă acesteia creșceri, economia casei ocupă fórté puțină locă, oră nu figuréză de locă, căci: economia casei o va învăța dela maică-sa, decă va veni dela învățătura din oraș, seă decă va fi dómna își va ținé servitóre, ca se facă lucrurile „cele próste“. Așa banale espresii se audă de comună. Casa părintésă nu face dară nici pe departe în acésta privință atăta, cât este de dorit, și ce puțină face, face mai multă din instinctă naturală, decâtă pre-cugetat, după plană statorit și principii dătătore de direcțiune. Și ar fi mare lipsă se facă, căci: *dedarea* este celă dintăi și mai puternic mijlocă de creșcere. La ce e dedat omulă de mic, nu lasă când e mare. Acestă adevără arată, cât de nepricepută vorbescă aceia, cară đic, că copiii fiindă în etate fragedă nu se potă „pune“ la lucru. La curățenie însă, ordine și a-și grijă uneltele sale, trebuie dedat copilulă cu consecvență de mic, alt-cum aceste calități alese nu prind rădăcină mai adénci la dénsulă nici cândă. De asemenea se fie deprinsă a-și face lui însuși și altora folosă prin activitate, căci aplicarea spre activitate, precum scimă, la copii este mare. Și de nu o ocupămă în direcțiune sănă-

tósă, ea isbucnesce în direcțiunii stricăciose. Basa creșterii economiei bune este deci casa părintească, și timpul de mâncare, ȕtatea cea mai fragedă.

Puțină face în această privință și școla poporală la noi. Multă, unde se învață ceva de cusut, împletituri și grădinarit pentru bucătărie; în cele mai multe locuri nici urmă nici de aceste. În școlile mai înalte de fete, puține câte avem, se pune pondă mai multă pe broderii și lucruri de luscă. Mai mare pe acestea decâtă pe cusut.

Cumcă nu e bine, ba foarte rău, că la creșterea fetelor noastre, ună obiectă de prima ponderositate, cum e economia casei, se tractează atâtă de rău, atâtă din partea casei părintești, câtă și din partea școlei, și că în aceste din urmă ađi, când tótă lumea pretinde rezultate practice, ce puțin se face, se face mai multă *teoretice*, de câtă, cum ar trebui, practice, — va afla chiar și laiculă, decâtă va cugeta asupra lucrului.

Ce e dar de făcută? Inteligența, decâtă nu alții, preotulă și învățatoriulă, se lumineze și îndrepte poporulă, a-și deda copiii de mică la curățenie, ordine, punctualitate și activitate folositoare amăsurată puterii loră, premergându cu esemplu bună. Școla poporală se pună în toți anii cursului de învățământă pondă pe grădinarită practică, cusută amăsurată puterii și priceperii fetiteloră, cărpituri, bucătărie simplă și gustosă, spălată și călcată de rufe și croitulă simplu. Aceste din urmă în clasele mai înalte și școla de repetițiune. Sfaturi bune pentru părinți și copii, ba pentru acești din urmă și îndrumări, se nu lipsescă nici odată. Dómna preotesă, învățătoare și alte dame din comune, ară face mare bine singuraticiloră și causei bune, decâtă ară arăta unoră fetițe mai mărișore, cari umblă d. e. la școla de repetițiune, cum se pregătescă unele bucate simple, dar gustoșe; cum se croescă unele vestminte țărănești; cum se arangeză o grădină etc. Cu această nu numai ar face mare bine respectiveloră fetițe și națiunei, dar și - ar crește sieși ajutoră pentru

casurii de lipsă. În scótele civile și superióre de fete și în institute de creștere ar trebui să se dea timpú îndestulatorú, și acesta să se ficeze în planulú de óre, pentru *practica economiei de casă*; altcum tótá teoria economiei de casă este aruncată în vântú și fără valóre. Firesce, cá practica economiei de casă trebuie să se facă după planú bine desbătutú și statoritú.

Însé lucrurii, cari se învață la scólá, dar nu se continuá afará de scólá, aú de regulá o durată, adecá vieță fórte scurtá. Așa s'ar întempla și cu economia de casá învățată în scólá, decá nu ne-am îngrijii, ca aceea să se continue și afará de scólá. Acésta am puté-o face prin înființarea de *reuniuni de ale económelorú*, în fruntea cărora ar trebui se stee în fie-care comuná económele cele mai inteligente și mai harnice. Nu trebuie aici multe formalități, organizári, statute etc., ci resoluțiune de a face binele și faptele în locú de multe vorbe și întinsá organizare. Cu conveniri și convorbiri simple din când în când încă s'arú puté ajunge scopulú. Vorbind despre aceea, cum a vęđutú orí cum face cine-va unulú seú altú lucru, aceea ce scie, ce a descoperitú seú a aflatú unulú, devine sciința și desteritatea tuturorú. Apoi câtú de bine s'ar puté îngrijii aceste reuniuni ale económelorú de seraci, de vestminte și cărți pentru copii séraci dela scólá, să îndemne părintii a-și deda copiii, mai ales fetele de mici la cele ce se ținú de economia de casá, să aibá scóla învățátóre anume, care să se ocupe multú cu studiulú acesta în teoriá ca și în pracsá, și fetele cele mai márișóre și cele eșite din scólá să aibá îndreptare și unde se practizeze din când în când cele ale economiei de casá. O reuniune compusá din cele mai simple femei în celú mai micú satú, arú puté se reverse multú bine în jurulú seú cu cele mai simple mijlóce, numai inimá caldá și voie buná să aibá. D'apoi profitulú lorú propriú! În locú de clevetiri netrebnice, ba de multe orí stricációse sieși și altora, schimbare de idei și párerii, asupra lucrurilor de fo-

losă, și prin această încurajare de a înainta pe calea apucată și îndreptare în cas de lipsă. Durere că la noi rîd și batjocoresc unele mișcări ca și acestea, cari tind a forma reuniuni femeiesci sevă de economie. Și cu această sugrumă multe porniri sănătoase ale unor omeni buni, dar nu destul de rezoluți, uitându că poporele culte a de acestea de mult și a și rdele lor binecuvntate.

Eugenia Trif.

DIPLOMĂ DE DONAȚIUNE DELA ION LEON VOEVOD ȘI DNŪ ALŪ ÎNTREGEI ȚERII ROMÂNESCII, DELA ANULŪ 1631.

Amă comunicatŪ în Nr. 6 a. c. alŪ acestei scrieri transsumptulŪ diplomei de donaȚiune dela anulŪ 1375, prin carea LudovicŪ I. (1342—1382) doneză credinciosulŪ seŪ „Voyk Olachus“ și filorŪ și următorilorŪ lu moșia Balașnița din districtulŪ Mehadieii în BănatŪ, alăturându acelu Nr. și unŪ facsimile alŪ acelei diplome, lucratŪ în distinsele stabilimente ale Academiei române. Totdeodată amă arătatŪ și proveniența acelei diplome, că adecă este unulŪ din documentele, ce la stăruințele autoritățilorŪ nōstre bisericesci a intratŪ la AsociaȚiunea transilvană ca materialŪ la completarea preȚioasei scrieri „*Date istorice privitoare la familiile nobile române, culesē de I. cav. de PușcariŪ*“, cari așitŪ și continuă a eși sub auspiciile AsociaȚiunei transilvane.

În Nr. de față suntem în poziȚiune, de a putē publica, totŪ din acele funtāni, unŪ facsimile alŪ diplomei, prin carea *Vo-evodulŪ Romāniei Ion Leo doneză lu Bărbat-Vizi MiclăușŪ din HaȚag moșia din satulŪ Jupānesci dela Gura-Jiului*. Diploma e scrisă în limba slavă, și totŪ sub îngrijirea binevoitōre a Academiei române tradusă în romānesce și fotolitografiată în Bucuresci. Transscrierea în limba slavă după ortografia modernă o trecemŪ, căci amatorii affă aici diploma în ortografia ei originală, și comunicām în cele următoare numai traducerea romānă. Aceea sună astfelŪ :

„Cu mila lu Dumneđeu Ion Leon Voevod și Domn alŪ întregii Țerii romānesci, fiulŪ marelui și preabunului repausatului Ion

Stefanŭ Voevod, dat'amŭ Domnia Mea acestă poruncă 'a Domniei Mele — prietenului Domniei Mele jupan Bărbatŭ-Vizi *) Miclăușŭ și copilului seŭ Matiaș din Hațag și și filorŭ lorŭ, căți Dumneșeu le va dăruî, ca se-î fie de moșie în satulŭ Jupănești dela Gura-Jiului partea Crăsnarilorŭ întrégă, cât a stăpănitŭ Stefanŭ Fagaraș, care se află între satulŭ Porcenii și între satulŭ Sâmbătinulŭ, din câmp și din pădure și din apă și din seliștea satului și de peste totŭ pe cât se va alege, peste totŭ hotarulŭ și multŭ puțin dela hotarŭ la hotarŭ. De óre ce a cumpăratŭ jupanŭ Bărbatŭ-Vizi Miclăuș și fiulŭ seŭ Matiaș acea sus numită moșie dela Hamza postelnic din Tîrgulŭ Gilortului, fiulŭ lui Barbulŭ postelniculŭ pentru 5000 aspri gata. Și a vëndutŭ Hamza postelniculŭ de buna sa voie și cu scirea tuturorŭ megiașilorŭ și a boerilorŭ dela munți și din vale și de peste tóte locurile și înainte Domniei Mele fără nici o siluire. Și a vëndutŭ Domnia Mea și zăpisulŭ de vëndare scrisŭ de mâna lui Hamza postelniculŭ cu mulți boeri ca martori scriși în zăpis, anume din Cămpina Paleolog logofetulŭ și din Greci Andronie și din Cărpiniș Stanciuŭ vat. și din Curte Nicola postelniculŭ și din Curpeni Barbulŭ și din Alexeni Petru și din Vălanî Datco și din Hurezi Óprea și din Ogrumi Nicola păharniculŭ. De aceea dat-am și Domnia Mea prietenului Domniei Mele jupan Bărbatŭ-Vizi Miclăuș și fiului seŭ Matiaș, ca se le fie lorŭ de moșie în Jupănești cu venitulŭ moșiei în ohabnica fiilorŭ, nepoțilorŭ și strănepoțilorŭ, și de nimeni neclintită se rămăie după porunca Domniei Mele. De aceea și marturii așeză Domnia Mea pe jupan Miho marele Ban' alŭ Craiovei și jupanŭ Popa marele logofătŭ și jupanŭ Dumitrasco marele visternic, și jupanŭ Paolachi marele spătar, și jupan Costandin marele comis, și jupanŭ Văsilie marele păharnicŭ și jupanŭ Juovce (?) marele postelnicŭ, și ispravnicŭ jupanŭ Hriza marele dvornicŭ. Și am scrisŭ eŭ Lăpădatŭ logofătŭ în orașulŭ Bucuresci, luna Aprile în 20 zile și dela Adam până în zilele acestei scrieri anulŭ curgătorŭ 7139 anulŭ Domnului 1631.

Ion Leon, voevod **)

Ion Leon, voevod ***)

(L. S.) Cu mila lui Dumneșeu
Domn.

(Conformŭ traducerei trămise la comitetulŭ Asociațiunei din partea Academiei române).

Sibiŭ, 2/14 Maiŭ 1894.

*) Comuna se chiamă românesce: Rîu-Bărbatŭ, ear unguresce Borbátviz.
Red.

***) Monograma Domnescă scrisă cu chinovar.

****) Peste monogramă iscălitura cu mâna Domnului.

TESTAMENTULŪ LŪI NICOLAUŪ BĂLCESCU.

„AteneulŪ RomânŪ“ și după acela multe din foile nŃstre periodice publică TestamentulŪ marelui patriotŪ și ilustrŪ scriitorŪ și istoricŪ *NicolauŪ Bălcescu*, unulŪ din pionerii, cari aŪ preparatŪ independența României.

ElŪ a fostŪ espatriatŪ pentru scrierile sale, a petrecutŪ anii din urmă ai vieței sale mâncândŪ pânea cea amară a esilului, salutândŪ multŪ iubita sa patriă „de pe plaiulŪ înstrăinării“ și a terminatŪ vieța sa la Palermo. Necazurile și lipsa, cu cari s'a luptatŪ până la mŃrtea sa, ne impresionează forțe durerosŪ, dar mărescŪ totŪ odată iubirea, stima și recunoșcința nŃstră cătră ilustrulŪ bărbatŪ, care mai bucurosŪ a suferitŪ esilulŪ, sĕrăcia și mŃrtea, decâtŪ a purta și mai departe umilirăa patriei sale.

TestamentulŪ lui este o dovadă elocuentă despre nobilitatea sufletului, ce o a păstratŪ până în momentele din urmă ale vieței sale; și împlinimŪ unŪ actŪ de pietate, dândŪ locŪ aceluŪ testamentŪ și în acestă fŃiă.

ElŪ se cuprinde în următŃrele :

„DeclarŪ eŪ subscrisulŪ, că poșed : unŪ geamantanŪ de pele cu haine vechi, adecă : 3 haine (jachete), 2 pantalonŪ, 8 veste, 2 haine (jachete) de casă, 3 cravate cu unŪ acŪ artisticŪ de argintŪ reprezentândŪ unŪ papagalŪ, 6 părechŪ ismene, 14 cămeși, 9 ștergare, (prosŃpe) de pânză, 16 batiste de mătase, 5 flanele, 1 pereche de ghețe de postavŪ negru, 5 părechŪ de ciorapi de lână, cincŪ părechŪ de ciorapi de bumbacŪ, 9 serviete de bumbacŪ, 14 gulere, 4 pantalonŪ de vară, 6 fețe de perină, 2 . . . , 1 cutie învelită cu catifea chirmizie cu joculŪ de șach chinezescŪ de fildeș; diferite legături de hârtie de studiŪ pentru istorie, apoi feliiurite cărți în două lădițe pecetluite; două pălării, una de călătorie; o lădiță cu catalogulŪ cărțilorŪ.

Aceste obiecte se vorŪ da domnului IoanŪ Ghica sĕu cui se va presenta din partea lui.

Declar apoi, că sunt datorŪ domnului Salvatore Ragusa, hotelierulŪ Tinacriei, o lună de locuință și mâncare, învoitŪ cu suma de doi piastri pe zi, afară de alte lucruri estraordinare; mai declarŪ și voiescŪ, ca numitulŪ Ragusa sĕ mai fie răsplătitŪ și de 40 piastri pentru cheltuiala, ce va trebui sĕ facă cu despăgubirea

obiectelor, cari voru trebui distruse seú arse altfelu din cauza bólei mele.

Unú ceasornicú de argintú fărã lanțu și piastri...

Declarú, că datorescú doctorulu Decio Battaglia 15 piastri pentru visite făcute mie, și luí Toma Mollone servitorú 3 piastri și jumătate, și pe lângã acestea șese piastri de bacșiș servitorilorú oteluluí.

Palermo, la 20 Novembre 1852. [S.] N. Bălcescu.

[S.] Capã Andrea Cucciu, martorú [S.] Nicolae Prasto, martorú.

COMERCIULŪ ROMÂNIEI.

Dintr'unú articulu alú dístinsuluí academicianú dlú P. S. Aurelianú, basatú pe datele statistice oficiale, publicate de directorulu dlú Krupenschi, estragemú unele date fórte însemnate, privitóre la comerciulu României. Acelea se cuprindú în urmátórele:

La 31 Decembre 1889 se aflau în tótã Româniã 41,855 firme neguțătoresci, și anume 25,743 în orașe și tãrguri, ear 16,112 în comunele rurale.

În fruntea tuturorú județelorú stã județulu Ilfovú cu capitala Bucuresci, apoi urmézã Doljulu, Iașiú ș. a., ear mai puține firme au județele Gorjulu și Muscelulu.

Lãsându la o parte Ilfovulu cu capitala Bucuresci, cu 5,470 firme, cele 36,385 firme, ce rãmânú, se repartézã dupã naționalitatea deținătorilorú lorú astfelú:

20,262 adecã 55.69% firme românesci; 12,474 adecã 34.29% firme israelite; 3,645 adecã 10.02% străine.

Va se dicitã, *din o sutã firme comerciale numai 55½ sunt românesci, ear 44⅓ israelite și străine.*

Firme israelite se aflau în județele urmátóre:

Sucéva 94%, Botoșani 92%, Dorohoiú 91%, Vãsliú 89%, Romanú 86%, Bacâu 85%, Iași și Peatra câte 82%, Huși 70%, Bêrladú 53%, Galați 42%, Focșani 40%, Râmniculu-Sãratú 31%, Tecuciú 30%, Brãila 24%, Tulcea și Pitesci câte 20%, Buzéu și Tãrgoviște câte 19%, Turnu-Severin 15%, Constanța 14%, Cãlãrași, Tãrgulu-Jiú, Ploesci

și Giurgiu câte 11%, Craiova și Râmnicu-Vâlcea câte 10%, Turnu-Măgurele 9%, Caracală 8%, Slatina 7%, Câmpulung 1%.

Precum se vede din conspectul acesta, în piațele din Moldova comerțul cel puțin de jumătate, ba în unele ținuturi aproape întregu este în mâinile evreilor, și starea lui se îmbunătățește în favorul populației române, cu cât mergi în jos spre Dunăre și vii în sus spre Carpații transilvani și bănățeni. Dar și aici parte mare numai la părere. Căci în locul firmelor evreiesc vinu altele, dar totu străine, adecă de altă naționalitate, afară de cea evreiescă. Și anume în orașele dela Dunăre mai totu comerțul este în mâinile străinilor. Constanța are 73% firme străine, Tulcea 67%, Turnu-Severin 42%, Turnu-Măgurele 30%, Brăila și Galații câte 28%, Giurgiu 27%, Călărași 24%, Tergu-Jiu 29%, Corabia 17%, etc.

Totu așa de nefavorabilu este comerțul în *comunele rurale*:

În județul Botoșani 75%, Suceva 70%, Némțu 63%, Vaslui 58%, Roman 57%, Dorohoi 56%, Iași 51%, Bacău 42%, Tecuci 39%, Fălci 38%, Covurlui 29%, și Tutova 26% sunt firme evreiesc. Ear în multe județe comerțul din comunele rurale este aproape întregu în mâinile evreilor, și unde nu predomină evreii, locul lor il cuprindu alți străini.

Va fi de ajunsu, a însemna, că firme române, afară de Ilfov cu București, sunt 19,885, israelite 12,479, grecesci 1,534, bulgăresc 629, armenesc 370, germane și austriace câte 347, sêrbesc 223, rusesc 104, poloneze și franceze câte 38, maghiare 32, italiene 21, englezesc 10, elvețiene 2, spaniolă 1, micste 98. Prin urmare din 36,385 firme comerciale, afară de cele 5,710 din județul Ilfov, numai 19,885 sunt românesc, ear celelalte evreiesc, grecesc, bulgăresc etc.

Cu dreptu cuvântu dar dlă Aurelianu chiamă serioasa atențiune a compatrioților sei asupra acestei formale inva-

siunii a străinilor în comerciul României, îi provocă a se lăpăda de indiferența lor în această cauză, și încheie memorabilul articol cu cuvintele: „Să fim atenți. Curentul acapărării economice crește pe an ce merge în România, pe nesimțite se înstrăinează unul câte unul ramurile de activitate economică. Pe această cale se poate întâmpla, ca un neam nepăsător să devină el străin în țara sa“.

Acastă admonițiune a distinsului economist național are aplicare și la noi, românii de dincoace. Dela Carpați până la Tisa în cele mai multe ținuturi prevalăm cu numărul sufletelor; dar comerciul și industria sunt mai cu totul în mâinile conlocuitorilor de alte naționalități, și în special în invasiunea și influința evreilor crește și aici vedându cu ochii, și ocupă necontenit terenele amintite de Aurelian.

INSTRUCȚIUNEA ÎN ROMÂNIA.

Despre marele progres, ce a făcut România în ultimii 30 ani, în urma seminței ce roditoare aruncate în pământul ei de Heliade-Radulescu, Maiorescu, Florian, Circa ș. a., dă o dovadă eclatantă funcționarul ministerului instrucțiunii Demetriu Teleoru, carele espune într'o tabelă comparativă starea instrucțiunii la 1864/5 și la 1891/2.

Din această tabelă comunicăm, după „Țara“ următoarele date.

I. Numerul școlilor.

<i>La 1864/5 erau:</i>		<i>La 1891/2 erau:</i>	
Școle rurale	de băieți	2110	micste 3,428
„	urbane	87	191
„	de fete	69	172
„	secundare de băieți	20	53
„	de fete	4	20
În total	școle rurale	2110	micste 3,248
„	urbane	156	363
„	secundari	24	73

II. Corpul^ă inv^ăț^ătoresc^ă.

<i>La 1864/5.</i>		<i>La 1891/2.</i>
Înv ^ă ț ^ă tori rurali	2110	} 2846 532 802 286
Institutori	327	
Institut ^o re	174	
Profesori	218	
Profes ^o re	10	
În total ^ă :		
Corpul ^ă didactic ^ă rural ^ă	2110	} 3378 1088
" " urban	501	
" " secund ^ă r ^ă	228	

III. Num^ărul^ă elevilor^ă.

Elevi în sc ^o lele rurale	58,743	137,580
Eleve în sc ^o lele rurale	2,829	23,957
Elevi în sc ^o lele urbane	15,043	} 59,556
Eleve în sc ^o lele urbane	16,096	
Elevi în sc ^o lele secundare	2,450	10,317
Eleve în sc ^o lele secundare	309	3,080

În total^ă:

În sc ^o lele rurale	61,572	161,537
În sc ^o lele urbane	21,137	59,556
În sc ^o lele secundare	2,759	13,397.

Num^ărul^ă elevilor^ă și elevelor^ă din sc^olele rurale în 27 ani s'a urcat^ă cu 100,000; și autorul^ă sper^ă, c^ă în urma energicelor^ă și înțeleptelor^ă mesur^ă luate de ministrul^ă actual^ă Tache Ionescu, num^ărul^ă acesta at^ât^ă la orașe cât^ă și la sate în doi trei ani se va dublica. Fi^ă!

PUBLICAȚIUNI ALE ACADEMIEI ROM^ÂNE.

A^ă eșit^ă de sub tipari^ă:

Documente privit^ore la istoria rom^ânilor^ă, culese de Eudociu Hurmuzachi. Publicate sub a^uspiciile ministrului^ă cultelor^ă și instruc^țiunii publice și ale Academiei rom^âne. Volumul^ă VIII, 1376—1650. Bucureșci 1894 (762 documente).

Documente privit^ore la istoria Rom^ânilor^ă, culese de Eudociu de Hurmuzachi, completate de Nic. Densușianu, etc. (ca mai sus^ă). Volumul^ă II, partea 4. 1531—1552.

Totû sub auspiciile Academiei române, și în specialû ale M. Sale Regelui, aû eșitû din *Etimologicum magnum Romaniae* de B. Petriceicu-Hașdeu, tomulû III, făscióra II, Ban-Baz. Bucurescî, stabil. graficû I. V. Socecû, 1894.

Totû sub auspiciile acesteia aû apêrutû:

Vasile Alecsandri. Discursû de recepțiune, rostitû în ședința solemnă sub președința M. S. Regelui la 25 Martiû 1894, de Dumitru C. Ollanescu, membru alû Academiei române. Cu rêsponsulû d-lui Iacobû Negruzzi, membru alû Academiei române. Bucurescî 1894. — Fascicululû, afară de distinsele discursurî ale academicjenilorû numiți, aduce și portretulû bine reeșitû și subscrierea lui V. Alecsandri.

Distinsulû discursû de recepțiune, în care *Alecsandri* este privitû ca românû, ca bărbatû de statû și ca poetû termină cu memorabilele cuvinte:

„Din lucrarea lui de o jumătate de secolû timpulû va respecta ceea ce este puternicû și înțeleptû, dând vânturilorû totû ce e pulbere și sunetû.

Ș'acum, copil nemuritorî,
Tovarășî de eterne lupte,
Pe lira-î cea cu corde rupte
Și pe mormentu-î puneți florî!
A vóstre inimî vecnicû calde,
Terâna lui sê le simțescă,

Și lacrêmile șiroiască,
Isvorû neprețuitû, s'o scalde;
Ear mândrulû rêsăritû de sóre,
O! Muse sfíute cu viû graiû,
Sê facă pe-alû Moldovei plaiû,
Sê crească flóre lângă flóre!“

DIN CRONICA LUNARĂ.

Personale. Duminecă 29 Maiû (10 Iuniû) c. s'a sevêșitû la Bucurescî în biserica Crețulescu cununia dlui Ioanû *Bianû*, profesorû, bibliotecarû alû Academiei române, cu d-șóra *Alecsandrina Baicoianu*. Ca nași aû figuratû dlû D. *Sturdza* și d-na *Grădísteanu*.

Esamenele la seminariulû archidieceșanû „Andreianû“ din Sibiiû se începû la 17 și se termină la 29 Iuniû v. Numêrulû elevilorû în secțiunea teologică e 70, în cea pedagogică 84.

Esamenulû de maturitate la scólele medii gr. or. române din Brașovû l'aû prestatû la finele anului școlarû 1893/4 29 școlari, și anume: la gimnasiû 15 tineri, ear la scóla comercială 14.

Corpurile profesionale ale universitățilorû din Bucurescî și Iași aû luatû rezoluțiuni de protestare contra sistemului de asuprire maghiară față cu poporulû românû, care aperă drepturile

neprescriptibile la existența sa națională. Asemenea și Academia română carea a luat hotărîrea, a aduce aceste asupra cunoscința tuturor Academiilor, cu cari stă ea în legătură spirituală.

Necrolog. La 23 Iuniu (5 Iuliu) a. c. a răposat în Rășinari, după îndelungate și grele suferințe, dl. *Sabinu P. Barcianu*, proprietar, dirigent al economiei de instrucțiune comitatense, președinte al comitetului parochial etc. în anul 33 al vîrstei și în luna 5 a fericirii sale casnice. Agricultura română din Transilvania suferă prin mórtea zelosului bărbat o pierdere grea.

Necrolog. Romul de *Crainic*, protopresbiter gr. or. în Dobra, asesor al consistoriului metropolitan, membru al comitetului central al partidului național, membru al Asociațiunei transilvane etc. a răposat la 12/24 Iuniu a. c. în etate de 46 ani.

Reuniunea română de musică din Sibiu a dat la 9 Iuniu n. un concert, ce a reeșit foarte bine. Un concurs foarte prețios a dat acestei reușite tinera noastră virtuoasă în violoncelu D-șora *Leontina Gärtner* din Brașov. Ear ca obiect nou a figurat între piesele cîntate „clopotul“ („Das Lied von der „Glocke“) de Schiller, tradus de președintele reuniunei și dirigent al corului d. G. *Dimă*.

Proiectul de lege despre căsătoria civilă, primit în camera deputaților și a doua oră, s'a prezentat de nou și casei magnaților și s'a primit cu majoritate de 4 voturi.

Ministru r. de culte și instrucțiune publică, în locul demisionatului Albinu Csáky, a fost numit Br. *Roland Eötvös*, profesor universitar în Budapesta și președinte al Academiei ungare. Venitoriul va areta, decă noul ministru va continua calea cea cu totul greșită a antecesorului său ori se va reîntorci la cea mai națională și mai dreaptă a răposatului său tată, care a creat legea scolară dela 1868.

Studentii universitari bosniaci din Graz au fost citați la rectorul universității, care le comunică hotărîrea ministrului comun de finanțe, în urma căreia li-se interzice strict sub pedepsa pierderii stipendiilor, de a lua parte la mișcări politice.

Urmasul lui Billroth este profesorul dela universitatea din Praga Dr. *K. Gussenbauer*, carele mai mulți ani a fost asistent al renumitului său antecesor.

Societatea de cultură macedo-română din Bucuresci a sêrbat Duminecă 22 Maiu v. cu frumoasă solemnitate sfințirea stêgului său în biserica mitropoliei; actul religios l'a sevêrsit însuși Î. P. S. Mitropolit primat. —

Distincțiune. Profesorul Dr. Emanuilul Grigoroviță a fost decorat de M. S. Regele Carolul cu ordinul „Coroana României” în gradul de cavaleru.

Dlă V. A. Urechiă a fost alesu președinte alu secțiunei române a Felibrigiului latinu din Francia, care va se între în relațiuni mai deaprobe cu Liga culturală română.

Foiă nouă. Cu 1 Septembrie a. c. va apăre sub redacțiunea dlui Ioanul Popu-Reteganulă o revistă lunară cu numele „Sătenu” Scopulă acesteï reviste va fi de a aduna la unu locu — după pu-tință — totu materialulă literaturēi nōstre poporale. Prețulă la anu 6 fl. seū 15 franci.

Table comemorative. Poporulă săsescū a sērbatū la 17/29 Iuniu cu mare solenitate puerea de table comemorative la casele din Sighișora, unde s’au născutū și au vețuitū episcopii lui decedați G. P. Binder și Dr. G. D. Teutsch și poetulă seū naționalū M. Albert. Aceste place le-a făcutū orașulū Sighișora, carea a avutū rară fericire, a da poporului săsescū unulu după altulū trei episcopi, adecă pre cei doi numiți și pre celū actualū Dr. *Friedric Müller*, precum și pe poetulū numitū. Scriitorulă acestorū șiruri, carele venerēză în cei doi episcopi din urmă pe fostii seï profesorū, ear în poetulū pre conscolarulū seū, se alătură la aceste acte de pietate, cari servescū spre laudă acelorū onorați ca și celorū onoratori.

La congresulū de igienă și damografiă, ce are a se ține în anulū acesta în Budapesta, medicii din România nu vorū participa din cauza „evenimentelorū grave, petrecute la Clujū, și a persecuțiunei Românilorū din Transilvania și Ungaria”.

Comerciulū României cu țerile străine, după „Cur. Fin.” în cei 10 ani din urmă a crescutū în modū îmbucurătoriu, și anume urcându-se importatiunea dela 359 miliōne franci la 380 miliōne, ear esportatiunea dela 220 miliōne la 285, și cuprinđendū importatiunea parte mare numerōsele construcțiuni și furnituri ale statului.

Esposiție de tablouri în Bucuresci. La 16/28 Maiu s’a deschisū la Bucuresci în salele Ateneului românū prima esposiție română de pictură și sculptură. Numērulū pictorilorū români, cari au espusū tablouri, e 45; dintre aceștia pictorulū din Sēlagiu, dlū Nicolae Branū are mai multe și anume 33 picturi în oleū, 2 desemnuri și 1 pastelū. După dlū Branū mai multe are dlū Alparti care a espusū 13 tablouri. Au mai espusū pictorii Artachino, Luchianū, Șoldănescu, G. Vernon, P. Alecsandrescu, Pascali, Vintilescu; dintre sculptori Ionescu-Valbudea și alți.

Distincțiune. Directorului ziarului „L'Indépendance Roumaine“ dlui Georgiu Emanuilu Lahovari s'a conferit „Stéua României“ în gradul de comandor.

Rectoru magnificus alu universității din Cluj s'a alesu profesorul de limba și literatura germană Dr. Hugo de Meltz, fratele deputatului dietal Dr. Oscaru de Meltz.

Donațiune piă. Prin mijlocirea P. Archimandritu Dionisie dela Bușteni, guvernul român a dăruit capela gr. or. române din Mehadia Băile Herculane — unde în totu anul petrecu mi de cetățeni români, unu corp întreg de cărți rituale bisericești de rară frumseță și valoare.

După programa gimnasiulu de confesiunea augustană din Sibiu, edată de directorul Carolu Albrich sen., la școlile acestea au învățat în anul 1893/4:

1.	la gimnasiu . . .	282	scolari;
2.	la reale . . .	308	„
3.	la elementare . . .	439	„
	cu totul	<u>1029</u>	scolari.

Acestia sunt:

a) *după religiune:* ev. aug. 712, ev. elv. 12, unit., rom. cat. 145, gr. cat. 20, gr. or. 149, israeliți 18.

b) *după naționalitate:* germani 844, maghiari 30, români 171, de alte naționalități 11.

Numerul profesorilor: la gimnasiu 13, la reale 13, la elementare 8, cu totul 34.

Biserica nouă gr. or. rom. în Maieru Timișorei. În urma recercării, ce ni se face, aducem la cunoștință publică, că comuna bisericească gr. or. română din Maieru Timișorei va să-și vadă biserica nouă în locul celei vechi, și neajungându-i mijlocele proprii, face apel la generositatea creștină, a le veni în ajutorii. Ofertele benevole sunt a se adresa președintelui comitetulu parochialu dlui Costa Mihailovici în Timișora.

D-șora Agata Bârsescu zace greu bolnavă în Viena. Dorim împreună cu toți românii, distinsei noastre artiste cea mai grabnică însănătoșare.

Povești române în franțozesce. La Parisu a apărut unu elegantu volum intitulat „Sept contes roumains“ (7 povești române), traduse de dlui Jules Brun, cu o introducere generală și unu comentariu folclorist de dlui Leo Bachelin.

„*Fundațiunea Emanuilu Gojdu*“, după Analele ei, tomul III, fasciculul IV. anul 1893 arătă la încheierea anului 1892 active

licuide	fl. 1,573,853.69
pasive	„ 236,893.23

Restul activ fl. 1,336,960.46

Numărul stipendistilor pe 1892/3 a fost de 91, și anume: 9 mediciști, 18 juristi, 2 filosofi, 1 silvanistă, 7 tehnici, 12 gimnasisti și 18 rigurosantă; summa spesată a fost în 1892, de 14,752 fl. 27 cr.; cea propusă pe 1893/4, e de 19,665 fl. 93 cr.

Tinerimea academică română din Cluj și Budapesta este urmărită din partea senatelor universitare pentru participare la procesul „memorandului“ și pentru redactarea și subscrierea apelurilor „Cătră poporul român“ și „Manifestul junimeii academice române“. Ba pentru lucrări de totă innocente: asistare la sosirea membrilor comitetului și altele de acestă fel s'a pornită formală gónă chiar și asupra băieților din gimnasia. — Candida pax homines. . .

„*Economulă*“, institută de credit și economii în Cluj, a încheiată rațiociniul seă pe anul 1893, cu ună profită curată de 8835 fl. 44 cr. Pentru scopuri culturale și filantropice s'a dată în anul 1893 250 fl., ear pentru 1894, s'a preliminară 638 fl. 54 cr.

La societatea dómnelor române au mai intrată până la 6/18 Iuniu summa de 1101 fl., partea cea mai mare (748 fl.) dela dlă Modestă cav. de Grigorcea.

Cursuri pentru limba maghiară. Ministrul Csáky a dispusă, ca în feriile anului curentă se se țină pe spesele statului la S.-Sângiorgiū, Cluj și Deva cursuri, în cari învățătorii nemaghiari se-și potă însuși pe deplină cunoscinta limbei maghiare. — De alte cunoscinte pe semne nu e lipsă.

Gimnasia completă la Gherla. Cu începere dela 1 Septembrie a. c. se va deschide la gimnasiul inferior din Gherla prima clasă de gimnasiu superioră, și în anii următori voră urma și celelalte trei clase.

Censura de profesori pentru limba și literatura română și latină o a depusă înaintea comisiunei esaminătoare din Budapesta și DD. Teodoră Bulcu din Beiuș și Ioană Bunea din Sibiu.

Președintele republicei franceze Sadi Carnot, la 24 Iuniu n. sêra când mergea la teatru în Lyon, a fostă assasinată în trăsura de ună tineră anarchistă italiană Cesario și a murită în grele dureri nóptea după 12 ore.

Scóle de státü. Exministrulü de culte și instrucțiune publică conte *Csáky* în ultimele zile ale „regimulü“ seü a datü o ordinațiune, ca la 1896, cu ocasiunea sêrbărei milenilü, sê se înființeze prin ținuturi cu naționalități nemaghiare 400 scóle de státü, se înțelege cu limba de propunere maghiară. Óre așa se înțelege art. de lege 38 : 1868, unde prin ținuturile cu populațiune nemaghiară statulü are se ajute a se înființa scóle cu limbile de propunere ale naționalităților respective?

Industria de casă română. În urma unüi căldurosü apelü, ce face dlü Dr. *Zotta* în „Gazeta Bucovinei“ dómnelorü române din Bucovina, suntemü în dreptü a crede, că acelea vorü concure cu produse de ale industriei de casă : țesături, cusuturi ș. a. la esposiția din Bucuresci, ce se prepară pe lunile Augustü și Septembrie din partea cooperatorilorü români. Se scie, că acéstü ramü de industriă este bine cultivatü în Bucovina, și că produsele ei aü escelatü prin frumșeța, gustuositatea și solidaritatea lorü și la esposițiunea agronomică forestieră universală din Viena dela anulü 1890. Fóia noastră a aprețiatü acéstă impregiurare într'unü articolü specialü*), și credem, că femeile române din Bucovina, precum și din tóte țerile locuite de Români nu vorü lipsi, a înavuți și înfrumșeța cu produsele industriei lorü casnice și acéstă esposițiune, cea dintâiü în acéstă estensiune la poporulü nostru. Asemenea sperămü, că acéstă esposiția din capitala României va fi cercetată cu deosebire de poporulü nostru din tóte părțile. —

Unü noü bulevardü se va face la Bucuresci; elü va porü din răspântia pieței Sf. George în încrucișare cu Lipscani și va merge până la șoséua Kiseleff.

Decani la universitatea din Cernăuți aü fostü aleși pentru 1894/5 : la facultatea teologică profesorü Eusebiü *Popoviciü*, la cea juridică profesorü Dr. Fr. *Schuler-Libloy*, și la cea filosofică Dr. *Smal-Stocki*.

Mișcarea populațiunei în Germania și Francia în anulü 1894, ne presentéază următorilü rezultatü :

Nasceri : în Germania 1,795,971 ; în Francia 855,847 ;

Căsătorii : în Germania 398,775 ; în Francia 290,319.

Morți : în Germania 1.211,402 ; în Francia 875,888.

În Germania la 1000 locuitóri sunt 24·1 morți, ear în Francia 22·3 ; nasceri sunt în Germania la 1000 suflete 35·7, ear în

*) Industria de casă română la esposițiunea din Viena. „Transilvania“ Nr. 1 din 1892.

Francia 223; așa dar în Germania mai mulți născuți, dar și mai mulți morți; în Francia mai puțini născuți, ear și mai puțini morți. —

Sate de modelu în Dobrogea, în urma măsurilor luate de ministrul P. D. Carpă, se voru înființa în curëndu, dëndu-se fiăcărui țeranu câte 25 pogone de pamëntu arabilu, care se va răs-cumpëra în timpu de 20 ani.

Ajutorele pentru scólele din Blajü au ajunsü la suma de 17,641 fl. 65 cr., dar încă nu sunt încheiate colectele. —

BIBLIOGRAFIA.

Limba maternă. Cursu metodicu de gramatica romänescă pentru instituttele pedagogice și scólele poporale romäne, de Dr. Ilarionü Pușcariü, archimandritü. Ediția II, Sibiiü, tipografia archidieceșană, 1894.

Protocolulü adunärei generale a patra a „Reuniunei învătătorilorü romänü gr. or. din diecesa Araduluiü”, din drepta Murë șului, ținute în Aradü la 4 Maiü n. 1894. Editura reuniunei. Aradü, tipografia diecesană. *Cuprinsulü:* Protocolulü adunärei generale a IV-a. Programa aceleia. Cuvëntü de deschidere. — Raportulü generalü alü comitetului. — Corulü scolarilorü. — Raportulü cassarului. — Raportulü bibliotecarului. *Disertațiunü:* Educațiunea familiară în raportu cu scóla poporală. — Unele greșeli în educațiune. — O privire asupra studiului aritmeticeï. — Petițiune cătră sinodulü eparchialü. — Momentuositatea studiului religiunei în scóla poporală. — Limba și literatura romänă. — Se recomandă atențiunei învătătorilorü nostri.

Lecsiconulü comunelorü bisericesci din archidieceșana gr. or. romänă a Transilvaniei, întocmitü pentru trebuințele oficiale de Dr. Remus Roșca, protodiaconü archiepiscopescu, secretariü consistorialü. Sibiiü, tipariulü tipografieï archidieceșane 1894.

Ocuparea Alecsandriei prin Petru I de Lusignan, regele Ciprului, la 1365. Tesă de doctoratü în filosofă, de George I. Căpitanovicü. Berlinü, 1894. (În limba germană).

VIII. Programă a scólei civile de fete, cu internatü și dreptü de publicitate, a „Asociațiunei transilvane pentru literatura romänă și cultura poporului romänü” din Sibiiü, pe anulü scolarü 1893/94 publicată de Dr. Vasile Bologa, directorü provisorü. *Cuprinsulü:* Însemnătatea economiei de casă, de Eugenia Trifü. — Sciri scolare, de directorulü. — Sibiiü, tipariulü tipografieï archidieceșane.

SPICUIRE DIN ALMANACHULŢ SOCIETATŢI „ANDREIŢ ŞAGUNA“.

AmŢ făcutŢ la timpulŢ seŢ amintire despre edarea acestuŢ interesantŢ „AlmanachŢ“. În cele următore facemŢ se urmeze câte-vă din frumoŢele sentinŢe, ce conŢine, ca Ţi cu privire la conŢinutŢ precum Ţi la nobilulŢ scopŢ ce urmăresce, se putemŢ recomanda publiculuŢ acestă plăcută scriere :

Din părinŢi bunŢ se ridică familiŢ distinse, ear prin preoŢi distinŢi: popore Ţi naŢiuni alese!...

IoanŢ MeŢianŢ,
episcopŢ, AradŢ.

ViitorulŢ unei naŢiuni razimă pe cei tinerŢ. NumăŢ o tinerime bine educată pôte garanta viitorulŢ unei naŢiuni. O tinerime bine educată e aceea, care are de basă religiositatea Ţi moralitatea.

NicolaŢ Popoa,
episcopŢ, CaransebeŢu.

Magna pars vitae elabitur hominibus *nihil* agentibus; major hominibus *aliud* agentibus; maxima hominibus *male* agentibus. Seneca.

IoanŢ Hannia,
directorŢ sem., SibiuŢ.

Din scŢla vieŢii.

De rouă picătura veŢi cum luceŢe 'n sŢre!
ElŢ la unŢ stropŢ de apă dă astfelŢ de splendŢre,
De jŢcă feŢe-feŢe: safirŢ, smaragdŢ, rubinŢ,
Mai mândre, deŢ, nu pŢrtă regina l'alŢ seŢ sinŢ.
Şi tu în orŢ-ce stare, prin inimă curată
VeŢ strălucŢ ca roua de sŢre sărutată!...

Zacharia Boiu,
asesorŢ consist., SibiuŢ.

Dreptatea este noŢiune egală cu cele mai sublimē idealurŢ etice. Înainte de a descinde între Ţmeni, plini de cele mai dulci speranŢe caută la dēnsa toŢi cei bunŢ, Ţi plini de fiori toŢi cei rēi. Ajunsă între Ţmeni, de multe orŢ devine despreŢuită, obiectŢ de batjocură chiarŢ, une-orŢ pretestŢ binevenitŢ de a jertfi pasiunilorŢ miliŢne de Ţmeni. ReprezentanŢii ei fruntaŢi, adevēraŢi, se sfērşescŢ mai alesŢ clevetiŢi, persecutaŢi, esilaŢi, intemniŢaŢi, arŢi pe rugŢ, bēndŢ veninŢ; ear divinulŢ ei propagatorŢ a luatŢ mŢrte rēstignitŢ pe cruce pentru dēnsa!

NicolaŢ Cristea,
asesorŢ consist., SibiuŢ.

Scóla pentru copii trebuie să fie biserică; biserica pentru bătrâni, trebuie să fie scóla. Vai de scóla în care învățătorul nu știe să fie preot, și vai de biserica în care preotul nu știe să fie învățător.

Simionu Popescu,

protopresbiteru, profes., Bucuresci.

Precum albina asiduă în timpul verii sbórá cu neastempéru și stringe cu sirguintă miere pentru eara cea grea: așa junele înțeleptu alérgă și culege în fasa tinereței cunoscințe necesare pentru viața sa.

Ioanú Ghibu,

prof. sem., Sibiiú.

Națiunea cea luminată sbórá cátră páméntulú fágăduinței, unde curge lapte și miere, ear cea întunecată rămâne înderétú, ráttácindú și cáđéndú pe cale. Șaguna.

Dimitrie Moldovanú,

protopresbiteru, Sighișóra.

Preotului . . .

În mâna ta e sórtea poporului piosú,
Condu-'l numai în tóte pe urma lui Christosú;
Și fă-ți ție altarulú unú fortú nebiruitú,
În fața réutáții ce lumea — a copleșitú . . .

Iosifú Comănescu,

preotú, Codlea.

Dascálulú e și elú Rege
Printre regii domnitori,
Cu-alú seú sceptru elú protege,
Pe poporulú viitorú.
Nici o armă nu e 'n stare,
Ca să 'nfrângă sceptrulú lui,
Alfabetulú e mai tare,
Ca spada ostașului . . .

Ioanú Dariú,

învățătoriu, Brașovú.

Religiunea și morala creștină sunt razimulú neclátitú alú binelui obștescú. Washington.

Ioanú Ghișa,

clericú c. III. din Răchita.

E sfântă dragostea de casă,
De fi și de soție,
Dar multú mai sfântă e iubirea
De neamú și de moșie! I. Nenitescu.

Laurențiu Ciorbea,

clericú c. III. din Ponorú.

Dascálulú care nu trăiesce pentru o idee, ca oricare omú fără nici unú idealú, nu se va putea nici odată înálta preste poporulú de réndú, cu atâtú mai puținú va poté înálta pe alții.
Diesterweg.

Iosifú Făeranú,

ped. c. III. din Hondolú.

FONDULŢ GEORGIŢ BARIŢIŢ.

TransportŢ din Nr. 6. 1475 fl. 31 cr. Ţi 9 lei.

Ex. Nr. 144. (Făra listă). ProtopopŢ onorariŢ StefanŢ PopŢ,
MihalŢŢ 5 fl. Suma 5 fl.

TransportŢ 1480 fl. 31 cr. Ţi 9 lei.

Nr. 129/1894.

CONCURSŢ LITERARŢ.

În conformitate cu decisulŢ IX p. a. din protocolulŢ adunărei generalŢ de est timpŢ, comitetulŢ centralŢ alŢ reuniunei ÎnvăŢătorilorŢ romăni gr. or. din districtulŢ consistoriuluiŢ aradanŢ, protopopiatele de-a drepta Murăşului, scrie premiŢ de 50 fl. v. a. pentru cea mai bună carte romănescă menită ca manualŢ în scŢla poporală, din orŢ ce ram alŢ ÎnvăŢămăntului, cu terminŢ de concursŢ până la 1 MartiŢ n. 1895, pe lângă următŢrele condiŢiuni:

1. Cartea se conŢină ÎntregŢ materialulŢ de ÎnvăŢămăntŢ alŢ ramuluiŢ respectivŢ.

2. CuprinsulŢ se nu fie vast, dar se fie ÎmpărŢit în grade concentrice, se fie spusŢ în stilŢ clarŢ Ţi scrisŢ cu ortografia Academiei.

3. Lângă manuscrisulŢ scrisŢ în trei esemplare anonime se se accludă o cuvertă sigilată provădută cu unŢ motto, carea se conŢină în lăuntru numele autorului.

4. ReferitoriŢ la dreptulŢ de proprietate, se va face acordŢ separatŢ Între reuniune Ţi autŢrŢ.

5. Manuscrisurile se se trimiŢă la adresa subsemnatului preşedinte în AradŢ, până la terminulŢ susŢ amintitŢ.

Arad, din şedinŢa ordinară a comitetuluiŢ central Ţinută în 7/19 Iuniu 1894.

Teodor Ceontea, m. p.
preşedinte.

Nicolae Stefu, m. p.
secret. I.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 189/1894.

ProcesŢ verbalŢ

luatŢ în şedinŢa comitetuluiŢ AsociaŢiuneiŢ transilvane pentru literatura romănă Ţi cultura poporuluiŢ romănŢ, Ţinută în 14 IuniŢ n. 1894.

Preşedinte: Dr. IlarionŢ PuşcariŢ, vice-preşedinte.
MembriiŢ prezenŢi: IoanŢ Hannia, IoanŢ V. Russu, IoanŢ

Papiu, I. St. Şuluţiu, Parteniū Cosma, Zacharia Boiu, secretariū I., Ioanū Creţu, Leontinū Simonescu, cassariū şi Nicolae Toganū, bibliotecariū.

Secretariū: Dr. V. Bologa.

Nr. 76/143. Institutulū geograficū din republica Argentină trimite Buletinulū seū Tom. XIV. publicatū pro 1894.

— Spre scire cu mulţămită, pe lângă observarea, că s'a transpusū la biblioteca Asociaţiunei.

Nr. 77/144. Dlū Stefanū Pop, v.-protopopū onorarū şi parochū gr. cat. în Mihalt, transpune 5 fl. prin dlū N. Toganū, bibliotecariulū Asociaţiunei, cu datulū 7 Maiū a. c. pentru fondulū „George Bariţiu“.

— Spre scire cu aceea, că suma de 5 fl., s'a cuitatū pe cale presidială şi s'a transpusū la oficiulū de cassă alū Asociaţiunei pentru fondulū „George Bariţiu“.

Nr. 78/147. Direcţiunea despărţământulū VI. alū Sebeşulū săsescū, cu dato 17 Maiū 1894, Nr. 10. împărtaşesce, că subcomitetulū aceluī despărţământū, în şedinţa sa din 17 Maiū a. c. a aflatū de consultū a designa Ńilele 27 şi 28 Augustū orī 2 şi 3 Septembrie a. c. n. pentru adunarea generală a Asociaţiunei, ce se va ţine anulū curentū în aceea localitate, şi cere sē fie informatū care dintre acestea două termine se aprobă definitivū din partea comitetulū centralū.

— Pentru adunarea generală a Asociaţiunei care se va ţine anulū acesta în Sebeşulū săsescū, se ficsēzā Ńilele de 26 şi 27 Augustū a. c. st. n., despre ce subcomitetulū despărţământulū respectivū se încunoscintēzā pentru orientare.

Nr. 79/150. Dlū Iohann Altrichter, avocatū în Sibiiū, în urma recercării acestui comitetū din anulū curentū Nr. 110, ca plenipotentiatulū Asociaţiunei în procesulū contra dlui Septimiū Albini pentru pretensiunea de 1842 fl., raportēzā cu dto 5. Maiū a. c. următorele:

Tribunalulū regiū din Sibiiū în Novembre 1892, sub Nr. 6,616, a dispusū încassarea pretensiunii Asociaţiunei pe calea esecūţiei din partea mobilă şi imobilă, ce compete dlui Septimiū Albini din lāsământulū părintelū seū Vasiliū Albini din Cut.

În urma acesteia s'a şi intabulatū pretensiunea Asociaţiunei pe rēmasulū respectivū la cărţile funduare din Alba-Iulia, esecūţia însă nu s'a pututū încă finalisa, de Ńre-ce pertractarea lāsământulū nu s'a făcutū până acum.

— Raportul servește spre știință, dl. avocat I. Altrichter se îndrumă, se provoacă în puterea legii autoritatea competentă, ca să esopereze pertractarea lăsămîntului.

Nr. 80/151. Dl. Gavriil Hango, presbiter și actual celist al Asociațiunii, satisfăcîndu indigitărilor date de Dnul Ioan cav. de Pușcariu și comunicate de aici sub Nr. 112/1894, spre orientare cu privire la documentele familiilor nobile colectate de domnia sa, în comuna Magógea (Hollómező), — transpune aici cu dato 3/15 Mai, anul curent, toate acele documente în copie, dimpreună cu mai multe genealogii estrase din ele, drept donațiune pentru archiva Asociațiunii spre păstrare și eventuală întrebuințare.

— Spre scire cu mulțămîtă, ear documentele dimpreună cu genealogiile respective, se transpun dlui Ioan cav. de Pușcariu, spre întrebuințare la timpul se.

Nr. 81/153. Consistoriul archidiecesei române greco-ort. din Sibii, în legătură cu recercarea sa din 3 Novembre 1890, Nr. 6936 Epitr. cu dto 2 Aprile 1894, Nr. 2310 Epitr., cere se i se transpună venitul anual, ce compete scolei române gr. ort. din Cojocna, din fundațiunea fericitului inginer I. Olteanu, și totodată se i-se comunice în ce mod este asigurat acest venit, respective capitalul acestei fundațiuni; în sfîrșit cere să și-se comunice, dacă s'au făcut literele fundamentale pentru această fundațiune și din cât constă capitalul fundațiunii, ca se pótă da deslușirile necesare, ce i s'au cerut în cestiune dela ministrul de culte și instrucție publică.

— Se răspunde la acesta recercare, că de ore-ce cauza se află încă în judecată, deocamdată nu se pôte satisface.

Nr. 82/155. Dl. Alecsandru Bohățel, cu dto: Cluj, 20 Mai 1894, transpune aici un exemplar din testamentul fericitului în Domnul Ladisla Vajda de Glod, fost secretariu ministerial în pensiune, dimpreună cu 200 fl. testați Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român în Sibii, spre a se folosi conform acelor litere fundamentale dto 7 Ianuariu 1891, în favorul scolei civile de fete a Asociațiunii.

— Spre scire cu mulțămîtă, ear suma de 200 fl. se transpune la fondul general al Asociațiunii.

Nr. 83/158. Dl. Dr. Nicola Vecerde, avocat și secretariu al comitetului pentru despărțemîntul Sibiiului, cu dto 28

Maiu 1894, arată, că activitatea aceluî despărțământu este impedită din cauza morbulu greu de care suferă directorul despărțământulu dlă Nicanoru Frateșiu, protosincelu și asesoru consistorialu, și din cauza lipsei dispozițiunilor regulamentare pentru alegerea unu vice-directoru, — rōgă deci comitetulu, în interesulu Asociațiunei, să iee dispozițiile necesare, cu posibilă urgență, pentru delăturarea acelei pedeci.

— Se încredințază dlă Partenie Cosma, membru în comitetulu centralu alu Asociațiunei, ca se convōce membrii comitetulu din despărțământulu Sibiiulu, spre a-și alege unu directoru substitutu până la procsima adunare generală a despărțământulu.

Nr. 84/159. Dlă Dr. Ioanū Stroia, oficialu consistorialu în Sibiiu, transpune pentru biblioteca Asociațiunei unū esemplaru din tesa sa „Theodor Waitz's System der Erziehung“ (1894) înaintată la universitatea din Jena pentru obținerea doctoratulu în filosofie.

— Spre scire cu mulțamită, pe lângă observarea, că s'a transpusu la biblioteca Asociațiunei.

Nr. 85/160. Dlă Gavriilū Hango, presbiteru și actualu cancelistū alu Asociațiunei, transpune 5 fl., taca de membru ordinaru pro 1894, și 1 fl. pentru diplomă, pe lângă rugarea de a fi primitū între membrii Asociațiunei.

— Suma de 6 fl. se transpune la oficiulū de cassă alu Asociațiunei, ear domnulū Gavriilū Hango se declară membru ordinaru alu Asociațiunei și se prevede cu documentū de legitimare până la procsima adunare generală a Asociațiunei.

Nr. 86/163. Academia română din Bucuresci trimite cu dto 6 Iuniu, a. c. Tom. III. Fasc. II. din „Etimologicum Magnum Romaniae — Dicționariulū limbei istorice și poporane a românilorū“, lucratū de B. P. Hașdeu sub auspiciile Academiei.

Spre scire cu mulțamită, pe lângă observarea, că s'a transpusu la biblioteca Asociațiunei.

Nr. 87/165. Direcțiunea despărțământulu XXIX. alu Mediașulu, ca dto 6 Iuniu 1894, Nr. 75, transpune spre aprobare protocolulū ședinței comitetulu din acelu despărțământu, ținută la 19/31 Maiu a. c., dimpreună cu consemnarea rectificată a membrilorū Asociațiunei din acelu despărțământu.

Din cuprinsulū protocolulu se constată, că s'a luatū concludulū să țină adunarea generală a despărțământulu la 3/15 Iuliu a. c. în comuna Bertanu, eventualū în Mediaș, statorindu-se și programa adunării.

— Spre sciință cu aprobare.

Nr. 88/183. Secretariul II-lea al Asociației raportează, că afară de despărțământul Mediașului, nici unul dintre despărțământele Asociației n'a raportat până la dto de astăzi, despre dispozițiile ce au luat, cu privire la ținerea adunărilor generale a despărțământelor din acest an, cari în sensul §. 10 din Regulament sunt a se convoca totdeauna cu 6 septemăni mai înainte de adunarea generală a Asociației, — cere deci să se iee dispozițiile necesare în cestiune.

Pe baza acestui raport se concludere :

— Să se facă provocare către toate direcțiunile despărțământelor Asociației, spre a li-se atrage atențiunea asupra §. 10, din Regulament, cu privire la ținerea adunărilor generale a despărțământelor Asociației.

Nr. 89/168. Dlă Basiliu Podóbă, președintele reuniunii sodalilor români din Cluș, cu dto 8 Iuniu 1894, Nr. 4, transpune aici pe lângă recomandare cererea dnului Stefanu Popu, măsariu de profesiune în Cluj, pentru un ajutoriu de 500 fl. ca să i se dee, eventualu să se înainteze la adunarea generală a Asociației din acest an, spre a fi luată în considerare.

— În lipsa mijloacelor pentru asemenea scopuri, cererea nu se pôte considera.

Nr. 90/173. Dlă v.-președinte al Asociației Dr. Ilarionu Pușcariu, cu dto 1/13 Iuniu 1894, împărtășese comitetului, că a primitu cheia dela cassa Asociației, ce a fostu spre păstrare la dlă controlor al Asociației, protosincelul Nicanoru Frateșiu și din cauza morbului greu de care Domnia Sa sufere, a încredințat-o în modu interimalu dlui membru al comitetului Ioanu Crețu.

— Spre scire.

Nr. 91/175. Academia română din Bucuresci, cu dto 12 Iuniu 1894, trimite Vol. II. partea IV și Vol. VIII, din Documentele privitoare la istoria românilor de Hurmuzachi.

— Spre scire cu mulțamită, pe lângă observarea, că s'au transpusu la biblioteca Asociației.

Nr. 92/176. Direcțiunea scolei civile de fete a Asociației, cu dto 10 Iuniu 1894, Nr. 89, așterne spre revisuire protocolul conferenței corpului didactic dela scola numita, ținută la 31 Maiu a. c., dimpreună cu programa examenelor dela finea anului scolaru curent.

— Spre scire încredințându-se conducerea examenelor dlui delegatu al comitetului Dr. Ilarionu Pușcariu, ear în casu de împedecare va ave a-l suplini dlă secretariu I, Z. Boiu.

Nr. 93/177. Direcțiunea scólei civile de fete a Asociațiunei cu provocare la hârtia acestuí comitetú dto 11 Octobree 1893, Nr. 464, înaintéază aici spre revisiune cu dto 13 Iuniú a. c. Nr. 95, elaboratulú d-șórei învățátóre Eugenia Trif, despre „Însemnătatea economiei de casă“, care se va publica în programa scólei de fete a Asociațiunei pro 1893/4.

— Spre scire cu aceea, că elaboratulú s'a revêdútú deja din partea dlui v.-președinte alú Asociațiunei Dr. Ilarionú Pușcariú și se restituie Direcțiunei scolare spre întrebuintăre în scopulú amintitú.

Nr. 94/179. Dlú Leontinú Simonescú, cassariulú Asociațiunei, cu dto 12 Iuniú, 1894, aduce la cunoscința comitetului, că la cuartirulú, care se va gólí dela 1 Iuliú curent în etagiulú I alú edificiului Asociațiunei, cu tóte că s'a publicatú de luní, nu s'a găsitú chiriaș, — cere decí se dispună comitetulú ce va afla cu cale.

— Afacerea se încredințéază dlui cassariú Leontinú Simonescu, avênd se aducă la cunoscința presiului, dacá se va face vre-unú ofertú; ear dacá va rămâné cuartirulú neînchiriatú, sê facă arătare la loculú competentú pentru scutire de dare.

Nr. 95/185. Totú cassariulú Asociațiunei, cu dto 13 Iuniú a. c. aduce la cunoscința comitetului, că s'au începutú lucrările pentru introducerea apeductului în cetatea Sibiiului, și rógă comitetulú se dispună de acum cele de lipsă pentru a erua în ce chip sê se conducă apa în casele Asociațiunei.

— În principii se hotăresce introducerea apei în edificiele Asociațiunei și se dispune a se insinua la loculú competentú; ear pentru modalitățile cum și în ce măsură sê se introducă, se esmite comisie în persónele domnilorú: I. St. Șuluțiú, P. Cosma și L. Simonescu, ca se vină cu propunere în cestiune.

Nr. 96/181. Dlú Emilianú Micu, din Chișoda, cu dto 11 Novembre 1893, a transpusú aici unú catalogú despre mai multe cărți vechi și noue, cu rugarea de a se cumpêra unele dintre ele pentru biblioteca Asociațiunei, — în urma raportului comisiunei pentru augmentarea bibliotecéi, dto 1/13 Iuniú a. c.

— Cererea nu se póte considera, de óre-ce multe din cărțile respective parte n'au valóre, parte se află deja în biblioteca Asociațiunei.

În necs însă se decide: sê se procure cărțile propuse în anulú trecutú, cu suma preliminară în budgetulú anulú curentú pentru augmentarea bibliotecéi, ear restulú sê se întrebuinteze la compactarea cărțilorú mai de valóre.

Nr. 97/149. Academia română din Bucuresci, cu dto 29 Aprile 1894, Nr. 6385, răspundendū la hârtia acestui comitetū Nr. 570/1893, prin care i s'aū trimisū doue documente istorice în originalū cu rugarea sē procure de pe ele o reproducere în facsimile în câte o mie esemplare, — ne trimite ambele documente originale dimpreună cu traducerea documentului slavonū dela 1631, pe lângă încunosciințarea, că reproducerea fiind gata, se vor espeda peste puține ȳile și esemplarele în facsimile, carī apoī aū și sositū.

— Spre plăcută scire, avēnd a se esprima Academiei române multēmīta Asociațiunei, ear documentele originale a se înapoaia proprietarilorū lorū la adresa Ilustrității Sale Domnului Dr. Victorū Mihali, episcopulū Lugoșului, dimpreună cu câte unū esemplarū din traducerea documentului slavon și din facsimile; ear celelalte facsimile dimpreună cu traducerea se transpunū la redacțiunea „Transilvaniei“ pentru publicare, respective accludere.

Nr. 98/. Dlū Partenie Cosma propune: D-șorei Elena Bradu, bonă în internatulū scōlei civile de fete a Asociațiunei, în care calitate a servitū institutulū dela începutulū anului scolarū 1889/90 până la finea anului 1893/4 spre deplina tuturorū multāmire, din incidentulū cununieī sale, care va avē locū după încheerea acestui anū scolarū, sē i se facă unū presentū de pânzerie în valōre de 50 fl. v. a.

— Se primesce.

Nr. 99/. Pentru verificarea procesului verbalū.

— Se designēzā membrii: I. Hannia, I. Papiū și P. Cosma.

Ședința se încheiā.

D. u. s.

Dr. Ilarionū Pușcariū m. p.,
vice-președinte.

Dr. V. Bologa m. p.,
secretariū II.

S'a verificatū. Sibiiū în 8 Iuniū, 1894 n.

I. Hannia m. p.

P. Cosma m. p.

I. Papiū m. p.

